

GRUPA KAPITAŁOWA GRUPY LOTOS S.A.

**KOMENTARZ ZARZĄDU GRUPY LOTOS S.A.
DO WYNIKÓW ZA III KWARTAŁ 2011 ROKU**

Spis treści

1	Otoczenie rynkowe.....	2
2	Segment wydobywczy	3
3	Segment produkcji i handlu.....	5
4	Pozostała działalność	8
5	Sprawozdanie z całkowitych dochodów.....	8
6	Skonsolidowane sprawozdanie z pozycji finansowej.....	10
7	Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	12

1 Otoczenie rynkowe

Tab. 1: Dane makroekonomiczne

		3Q2011	2Q2011	3Q2010	3Q11 /2Q11	3Q11 /3Q10
Notowania DATED Brent FOB	USD/bbl	113,41	117,04	76,86	-3,1%	47,6%
Notowania Ural CIF Rotterdam	USD/bbl	111,52	113,73	75,58	-1,9%	47,6%
Dyferencjał Brent/Ural *	USD/bbl	0,75	2,86	0,92	-73,8%	-18,5%
Modelowa marża rafineryjna**	USD/bbl	2,34	2,92	3,3***	-19,9%	-29,1%
Marża z notowań: Benzyna	USD/t	166,56	172,21	119,55	-3,3%	39,3%
Marża z notowań: ON (10 ppm)	USD/t	110,49	100,16	91,19	10,3%	21,2%
Marża z notowań: LOO	USD/t	85,81	73,43	70,74	16,9%	21,3%
Marża z notowań: Paliwo lotnicze	USD/t	158,79	168,11	115,89	-5,5%	37,0%
Marża z notowań: Ciężki olej opałowy	USD/t	-231,07	-264,45	-158,28	12,6%	-46,0%
Kurs dolara na koniec okresu	zł/USD	3,26	2,75	2,93	18,5%	11,3%
Kurs euro na koniec okresu	zł/EUR	4,41	3,99	3,99	10,5%	10,5%
Średniokwartalny kurs dolara	zł/USD	2,94	2,75	3,10	6,9%	-5,2%
Średniokwartalny kurs euro	zł/EUR	4,15	3,96	4,01	4,8%	3,5%

* spread Brent vs Ural

**Marża modelowa dla struktury uzysków wynikającej z uśrednionego scenariusza rocznej, typowej pracy rafinerii Grupy LOTOS S.A., przy założeniu maksymalizacji uzysków frakcji średnich. Założono przerób roczny wynikający z maksymalnych zdolności destylacyjnych oraz że całość wsadu stanowi ropa Ural, której wartość ustalana jest jako różnica między DTD Brent a spreadem Ural Rtd vs forward Dtd Brent.

***Wielkość dla 3Q2010 podana dla celów porównawczych. W 3Q2010 rafineria Grupy LOTOS S.A. posiadała inną konfigurację technologiczną w związku z trwającą realizacją Programu 10+.

Do najistotniejszych zmian w otoczeniu makroekonomicznym, które miały istotny wpływ na wyniki Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A. w III kwartale 2011 roku należy wzrost notowań ropy naftowej oraz spadek średniokwartalnego kursu dolara w porównaniu z III kwartałem 2010 roku. Równocześnie w okresie III kwartału 2011 roku nastąpiło znaczne osłabienie złotego, od 2,75 zł/USD w dniu 30 czerwca 2011 roku do 3,26 zł/USD w dniu 30 września 2011 roku.

Średniokwartalne notowania ropy Brent Dated w III kwartale 2011 roku były wyższe o 47,6% od notowań w okresie porównywalnym, tj. w III kwartale 2010 roku. W porównaniu z poprzednim kwartałem, tj. II kwartałem 2011 roku notowania ropy Brent Dated obniżyły się o 3,1% i znacznie (-73,8%) obniżył się dyferencjał Brent/Ural.

W raportowanym okresie nastąpił też w porównaniu do III kwartału 2010 roku wzrost marży z notowań dla paliw oraz spadek marży dla ciężkiego oleju opałowego. Biorąc pod uwagę notowania z poprzedniego okresu, tj. II kwartału 2011 roku, w analizowanym okresie nastąpił wzrost notowań dla oleju napędowego i lekkiego oleju opałowego.

Silne osłabienie PLN vs. USD pod koniec III kw. 2011r.

2 Segment wydobywczy

Tab. 2: Zasoby, produkcja i sprzedaż ropy naftowej

Ropa naftowa					
Zasoby na dzień (mbl) *	30.09.2011	30.06.2011	30.09.2010		
Norwegia	12,95	12,95	12,95		
Polska	34,17	34,45	35,27		
Litwa **	6,63	6,79	bd		
razem	53,75	54,19	48,22		
Produkcja (bbl/d)	3Q2011	2Q2011	3Q2010	3Q11 /2Q11	3Q11 /3Q10
Polska	3 032	3 149	3 163	-3,7%	-4,1%
Litwa **	1 803	1 707	bd	5,6%	-
razem	4 835	4 856	3163	-0,43%	52,86%
Sprzedaż (bbl)	3Q2011	2Q2011	3Q2010	3Q11 /2Q11	3Q11 /3Q10
Polska	211 213	447 664	221 936	-52,8%	-4,8%
Litwa **	155 347	172 650	bd	-10,0%	-
razem	366 560	620 314	221 936	-40,9%	65,2%

* 2P - zasoby pewne oraz prawdopodobne

** wg udziałów w GK AB Geonafra

Tab. 3: Zasoby, produkcja i sprzedaż gazu ziemnego

Gaz ziemny					
Zasoby na dzień (mld m ³)*	30.09.2011	30.06.2011	30.09.2010		
Polska	0,509	0,513	0,525		
Produkcja (mln m ³)	3Q2011	2Q2011	3Q2010	3Q11 /2Q11	3Q11 /3Q10
Polska	4,0	3,8	4,1	6,4%	-1,4%
Sprzedaż (mln m ³)	3Q2011	2Q2011	3Q2010	3Q11 /2Q11	3Q11 /3Q10
Polska	2,5	2,2	2,4	13,6%	2,4%

* 2P - zasoby pewne oraz prawdopodobne

Polska

W III kwartale 2011 roku w obszarze Morza Bałtyckiego prowadzono wydobycie ropy i gazu na złożu B3 oraz kontynuowano prace związane z przygotowaniem do zagospodarowania złoża B8 w zakresie prac projektowych i analitycznych. Ponadto na złożu B8 od 20 lipca 2011r. realizowano wiercenie otworu załączającego B8-Z5. Rozpoczęto przygotowania do tymczasowej produkcji na złożu B8.

Litwa

W III kwartale 2011 roku prowadzono wydobycie ropy naftowej ze złóż Girkaliai, Kretinga i Nausodis oraz Genciu, odwiercono otwór rozpoznawczo-eksploatacyjny Lizai-2 na koncesji należącej do UAB Manifoldas oraz rozpoczęto prace wiertnicze związane z odwierceniem otworu Genciu-14HR na złożu Gencij (spółka UAB Genciu).

Wydobycie w III kw. 2011 ze złoża B3.

Wydobycie ropy naftowej na Litwie na poziomie 1.803 bbl/d.

Norwegia

W III kwartale 2011 roku kontynuowano działania związane z zagospodarowaniem projektu wydobywczego YME. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez firmę Talisman Energy przewidywany termin rozpoczęcia produkcji z tego złoża to drugi kwartał 2012 roku.

Spółka LOTOS E&P Norge AS jako operator koncesji PL503 i PL503B zakończyła badania sejsmiczne 3D i rozpoczęła przetwarzanie danych sejsmicznych.

Ponadto Spółka jako operator licencji PL498 podjęła przygotowania do wiercenia pierwszego otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego (przełom drugiego i trzeciego kwartału 2012 roku) w ramach których w październiku br. podpisano umowę z Maersk Drilling. W trzecim kwartale 2011 roku Spółka kontynuowała przygotowania do wiercenia otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego (drugi kwartał 2012 roku) w ramach licencji PL497.

Tab.4: Wyniki operacyjne segmentu wydobywczego

		3Q2011	2Q2011	3Q2010	3Q11 /2Q11	3Q11 /3Q10
Przychody ze sprzedaży	<i>mln zł</i>	128,9	210,3	51,4	-38,7%	150,8%
Wynik operacyjny	<i>mln zł</i>	43,5	84,3	6,1	-48,4%	613,1%
Amortyzacja	<i>mln zł</i>	27,6	25,4	14,8	8,7%	86,5%
EBITDA	<i>mln zł</i>	71,1	109,7	20,9	-35,2%	240,2%

Wzrost przychodów ze sprzedaży segmentu wydobywczego o 77,5 mln zł w porównaniu z III kwartałem 2010 roku jest efektem wzrostu cen ropy naftowej i wzrostu wolumenu sprzedaży wynikającego z objęcia z dniem 3 lutego 2011 roku kontroli nad spółką AB Meditus, będącą właścicielem 59,41% akcji spółki AB Geonafta. Niższe o 81,4 mln zł przychody ze sprzedaży w III kwartale 2011 roku od przychodów w II kwartale 2011 roku są wynikiem przede wszystkim niższego wolumenu sprzedanej ropy Rozewie, wynikającego z harmonogramu dostaw.

Przychody ze sprzedaży segmentu w III kwartale 2011 roku zawierają przychody grupy kapitałowej spółki AB Meditus w wysokości 62,8 mln zł. Wolumen sprzedaży ropy naftowej w III kwartale 2011 roku segmentu wydobywczego wynosi 366,6 tys. bbl (47,2 tys. ton) i uwzględnia 155,3 tys. bbl (20,0 tys. ton) sprzedanej poza Grupę Kapitałową ropy naftowej ze złóż litewskich. Wynik operacyjny segmentu wydobywczego zawiera 21,1 mln zł wyniku wypracowanego przez GK spółki AB Meditus.

Wynik operacyjny w segmencie wydobywczym na poziomie 43,5 mln zł.

3 Segment produkcji i handlu

Tab.5: Struktura przerobu ropy naftowej

		3Q2011	2Q2011	3Q2010	3Q11 /2Q11	3Q11 /3Q10
Przerób ropy w rafinerii w Gdańsku	<i>tys. ton</i>	2 359,7	2 220,0	2 196,2	6,3%	7,4%
w tym:						
ropy Ural	<i>tys. ton</i>	2 245,8	1 934,9	1 731,1	16,1%	29,7%
ropy Rozewie	<i>tys. ton</i>	51,8	28,7	41,8	80,5%	23,9%
pozostałe gatunki ropy	<i>tys. ton</i>	62,1	256,4	423,3	-75,8%	-85,3%

Wzrost przerobu ropy naftowej w III kw. 2011r.

Zwiększony przerób ropy w bieżącym okresie związany jest z zakończonym Programem 10+ oraz optymalizacją produkcji.

Tab.6: Struktura produkcji Grupy LOTOS S.A.

		3Q2011	2Q2011	3Q2010	3Q11 /2Q11	3Q11 /3Q10
Produkcja razem	<i>tys. ton</i>	2 653,9	2 474,3	2 351,5	7,3%	12,9%
Benzyny	<i>tys. ton</i>	372,3	342,8	366,9	8,6%	1,5%
Benzyna surowa	<i>tys. ton</i>	24,4	23,6	31,3	3,4%	-22,0%
Olej napędowy	<i>tys. ton</i>	1 245,3	1 178,4	1 080,9	5,7%	15,2%
Lekki olej opałowy	<i>tys. ton</i>	81,4	64,3	77,0	26,6%	5,7%
Paliwo lotnicze	<i>tys. ton</i>	140,6	101,4	75,2	38,7%	87,0%
LPG	<i>tys. ton</i>	15,9	18,3	20,8	-13,1%	-23,6%
Ciężki olej opałowy	<i>tys. ton</i>	202,9	245,5	171,9	-17,4%	18,0%
Paliwo bunkrowe	<i>tys. ton</i>	8,1	11,2	6,5	-27,7%	24,6%
Komponenty asfaltowe	<i>tys. ton</i>	337,3	276,8	334,9	21,9%	0,7%
Pozostałe	<i>tys. ton</i>	225,7	212,0	186,1	6,5%	21,3%

Wzrost produkcji i sprzedaży w III kw. 2011r.

Tab.7: Struktura sprzedaży segmentu produkcji i handlu

		3Q2011	2Q2011	3Q2010	3Q11 /2Q11	3Q11 /3Q10
Skonsolidowana sprzedaż produktów, towarów i materiałów rafineryjnych	<i>tys. ton</i>	2 554,4	2 354,6	2 327,9	8,5%	9,7%
Benzyny	<i>tys. ton</i>	388,9	369,3	386,1	5,3%	0,7%
Benzyna surowa	<i>tys. ton</i>	24,5	23,5	31,3	4,3%	-21,7%
Oleje napędowe	<i>tys. ton</i>	1 260,7	1 164,9	1 133,1	8,2%	11,3%
Lekkie oleje opałowe	<i>tys. ton</i>	73,5	66,8	78,6	10,0%	-6,5%
Ciężkie oleje opałowe	<i>tys. ton</i>	149,7	182,5	133,5	-18,0%	12,1%
Paliwo lotnicze JET	<i>tys. ton</i>	139,2	112,8	68,2	23,4%	104,1%
Asfalty	<i>tys. ton</i>	346,9	271,2	334,1	27,9%	3,8%
Pozostałe ropopochodne	<i>tys. ton</i>	171,0	163,6	163,0	4,5%	4,9%

W III kwartale 2011 roku nastąpił ogólny wzrost wolumenu produkcji i sprzedaży w porównaniu z okresem analogicznym 2010 roku oraz w porównaniu z okresem poprzednim roku 2011. Największy wzrost nastąpił w grupie olejów napędowych i paliw lotniczych.

Tab.10: Wyniki operacyjne segmentu produkcji i handlu

		3Q2011	2Q2011	3Q2010	3Q11 /2Q11	3Q11 /3Q10
Przychody ze sprzedaży	<i>mln zł</i>	7 544,6	6 723,1	5 286,4	12,2%	42,7%
Wynik operacyjny	<i>mln zł</i>	55,6	263,3	293,5	-78,9%	-81,1%
Amortyzacja	<i>mln zł</i>	132,2	118,1	85,5	11,9%	54,6%
EBITDA	<i>mln zł</i>	187,8	381,4	379,0	-50,8%	-50,4%

Wzrost o 42,7% przychodów ze sprzedaży segmentu produkcji i handlu w III kwartale 2011 roku w porównaniu do III kwartału 2010 roku wynika głównie z wyższych notowań cen ropy i produktów naftowych na rynkach światowych oraz wyższego o 9,7% wolumenu sprzedaży. W III kwartale 2011 roku średni poziom notowań ropy Brent (Dated Brent) wyniósł 113,41 USD/bbl, tj. o 36,55 USD/bbl (+47,6%) więcej niż w okresie porównywalnym. Średnia cena sprzedaży netto w segmencie produkcji i handlu wzrosła o 30,1%, z 2.271 zł/t w III kwartale 2010 roku do 2.954 zł/t w III kwartale 2011 roku. W porównaniu do poprzedniego kwartału nastąpił 3,5% wzrost cen sprzedaży w tym segmencie, na skutek przede wszystkim wzrostu kursu walutowego. Wzrost o 8,5% wolumenu sprzedaży oraz wzrost kursu dolara były podstawowymi przyczynami wzrostu o 12,2% przychodów ze sprzedaży w porównaniu z II kwartałem 2011 roku.

Znaczne osłabienie się złotówki w okresie III kwartału 2011 roku, z 2,73 zł/USD w dniu 1 lipca 2011 roku do 3,26 zł/USD w dniu 30 września 2011 roku spowodowało powstanie w III kwartale 2011 roku ujemnych różnic kursowych związanych z działalnością operacyjną w wysokości -282,7 mln zł, podczas gdy w III kwartale 2010 roku wzmacniająca się złotówka spowodowała powstanie dodatnich różnic kursowych z działalności operacyjnej w wysokości 70,0 mln zł. Wysokie ujemne różnice kursowe były podstawową przyczyną obniżenia się wyniku operacyjnego o 237,9 mln zł w porównaniu z wynikiem okresu porównywalnego. Pozytywny wpływ na wysokość wyniku operacyjnego w III kwartale 2011 roku miał wyższy o 226,5 tys. ton, tj. o 9,7% wolumen sprzedaży i jej struktura. Związany jest on między innymi z wyższym o 163,5 tys. ton wolumenem przerobionej ropy w rafinerii w Gdańsku. Wzrost marży z notowań dla paliw wpłynął również na wzrost wyniku operacyjnego Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A.

Różnice kursowe związane z działalnością operacyjną na poziomie -282,7 mln zł.

Tab.8: Liczba stacji paliw w sieci LOTOS na koniec okresu

	30.09.2011	30.06.2011	30.09.2010	3Q11 /2Q11	3Q11 /3Q10
	324	318	317	1,9%	2,2%
Stacje własne CODO	161	158	153	1,9%	5,2%
Stacje partnerskie DOFO	117	112	102	4,5%	14,7%
podpisane umowy franszyskowe	121	116	109	4,3%	11,0%
Stacje patronackie DODO	46	48	62	-4,2%	-25,8%

Wzrost liczby stacji paliw do 324.

Tab.9: Wyniki operacyjne obszaru detalicznego (CODO,DOFO,DODO,SDS) *

		3Q2011	2Q2011	3Q2010	3Q11 /2Q11	3Q11 /3Q10
Wolumen sprzedaży	<i>tys. ton</i>	280,6	264,5	272,9	6,1%	2,8%
Przychody ze sprzedaży	<i>mln zł</i>	1 439,7	1 323,1	1 162,8	8,8%	23,8%
Wynik operacyjny	<i>mln zł</i>	-2,1	-12,3	12,3	-	-
Amortyzacja	<i>mln zł</i>	12,0	11,9	12,3	0,8%	-2,4%
EBITDA	<i>mln zł</i>	9,9	-0,4	24,6	-	-59,8%

*Celem lepszego odzwierciedlenia efektów prowadzonej działalności w raportach od IV kwartału 2010 roku dokonano zmiany klasyfikacji sprzedaży detalicznej; jako Detal przyjęto sprzedaż na rynku detalicznym poprzez sieć stacji paliw w wyodrębnionych systemach CODO (wraz z MOP-ami), DOFO, DODO i SDS zarządzaną przez spółkę LOTOS Paliwa. W danych obszaru detalicznego za III kwartał 2010 roku dokonano odpowiednich reklasyfikacji, w celu doprowadzenia do porównywalności. Porównywalne dane dotyczące pozostałych okresów dostępne są na stronie korporacyjnej Grupy LOTOS S.A.

Na wzrost wolumenu sprzedaży detalicznej w III kwartale 2011 roku w stosunku do II kwartału 2011 roku o 6,1% i w porównaniu z okresem analogicznym 2010 roku o 2,8% decydujący wpływ miał wzrost liczby stacji paliw oraz trendy sezonowe.

Utrzymujące się ujemne wyniki operacyjne obszaru detalicznego są skutkiem niskiej marży jednostkowej na sprzedaży paliw, w szczególności stacji własnych oraz stacji partnerskich, związanej z trudną sytuacją rynkową spowodowaną gwałtownym wzrostem cen ropy przy ograniczonej możliwości przekładania podwyżek na klientów. Lepszy wynik operacyjny obszaru detalicznego w III kwartale 2011 roku od wyniku poprzedniego kwartału jest związany między innymi z sezonowością sprzedaży.

Tab.11: Wpływ wyceny zapasów na wynik operacyjny segmentu produkcji i handlu

		3Q2011	2Q2011	3Q2010
Wynik operacyjny	<i>mln zł</i>	55,6	263,3	293,5
Efekt LIFO*	<i>mln zł</i>	-124,5	-240,1	81,7
Wynik operacyjny wg LIFO	<i>mln zł</i>	-68,9	23,2	375,2

* Grupa Kapitałowa Grupy LOTOS S.A., zgodnie z przyjętymi zasadami wyceny zapasów, stosuje do wyceny rozchodu zapasów metodę średniej ważonej ceny nabycia. Stosowanie takiej metody wyceny zapasów powoduje opóźnienie przenoszenia efektów zmiany cen ropy w stosunku do cen wyrobów gotowych. W związku z powyższym, wzrostowa tendencja cen ropy wpływa pozytywnie, a tendencja spadkowa wpływa negatywnie na osiągnięte wyniki finansowe. Wynik operacyjny uwzględniający powyższą metodę wyceny zapasów zaprezentowano w tabeli.

W związku ze stosowaną w Grupie Kapitałowej Grupy LOTOS S.A. wyceną zapasów metodą średniej ważonej oraz wzrostem kursu dolara w III kwartale 2011 roku wynik operacyjny

segmentu produkcji i handlu wzrósł o 124,5 mln zł. W okresie porównywalnym stosowana wycena zapasów spowodowała obniżenie się wyniku operacyjnego segmentu o 81,7 mln zł. W poprzednim kwartale, tj. w II kwartale 2011 roku wynik operacyjny zwiększył się o 240,1 mln zł. W przypadku zastosowania metody LIFO dla wyceny zapasów wynik operacyjny segmentu produkcji i handlu wyniósłby -68,9 mln zł w III kwartale 2011 roku, 23,2 mln zł w II kwartale 2011 roku i 375,2 mln zł w III kwartale 2010 roku.

Efekt Lifo na poziomie – 124,5 mln zł.

4 Pozostała działalność

Tab.12: Wyniki operacyjne pozostałej działalności*

		3Q2011	2Q2011	3Q2010	3Q11 /2Q11	3Q11 /3Q10
Przychody ze sprzedaży	<i>mln zł</i>	5,2	5,6	4,4	-7,1%	18,2%
Wynik operacyjny	<i>mln zł</i>	-0,6	1,1	-0,1	-	-
Amortyzacja	<i>mln zł</i>	2,5	2,5	2,3	0,0%	8,7%
EBITDA	<i>mln zł</i>	1,9	3,6	2,2	-47,2%	-13,6%

* Zawiera spółki: LOTOS Ekoenergia Sp.z o.o., LOTOS Park Technologiczny Sp.z o.o., Energobaltic Sp.z o.o. oraz LOTOS Gaz S.A. w likwidacji.

5 Sprawozdanie z całkowitych dochodów

Grupa Kapitałowa Grupy LOTOS S.A. wykazała za III kwartał 2011 roku zysk na działalności operacyjnej w wysokości 92,6 mln zł, tj. o 72,1% niższy od wyniku operacyjnego III kwartału 2010 roku i o 71,2% niższy od zysku operacyjnego osiągniętego w II kwartale 2011 roku. W okresie 9 miesięcy 2011 roku wynik operacyjny Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A. osiągnął poziom 826,3 mln zł, tj. o 69,7 mln zł wyższy niż za 9 miesięcy 2010 roku.

Tab.13: Wyniki operacyjne Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A.

		3Q2011	2Q2011	3Q2010	3Q11 /2Q11	3Q11 /3Q10
Przychody ze sprzedaży	<i>mln zł</i>	7 597,5	6 781,4	5 279,7	12,0%	43,9%
EBITDA	<i>mln zł</i>	254,5	466,8	434,6	-45,5%	-41,4%
Wynik operacyjny	<i>mln zł</i>	92,6	321,1	332,3	-71,2%	-72,1%
Wynik operacyjny wg LIFO	<i>mln zł</i>	-31,9	81,0	414,0	-	-

* z dniem 1 stycznia 2011 roku Grupa zmieniła zasady rachunkowości w zakresie stosowanych kursów do operacji gospodarczych wyrażonych w walutach obcych. Zastosowanie nowych zasad rachunkowości nie wpłynęło na wynik netto ogółem Grupy, natomiast wpłynęło na wartości prezentowane w sprawozdaniu z pełnego dochodu odpowiednio w części operacyjnej i finansowej. Dla zachowania porównywalności, zasady te wprowadzono we wszystkich prezentowanych tu okresach.

EBITDA za III kw. 2011r. na poziomie 254,5 mln zł.

EBIT za III kw. 2011 r. wyniósł 92,6 mln zł.

Strata netto z działalności kontynuowanej w III kwartale 2011 roku wyniosła -328,6 mln zł, wobec zysku netto z działalności kontynuowanej w III kwartale 2010 roku na poziomie 1.051,4 mln zł i zysku netto w II kwartale 2011 w wysokości 253,5 mln zł. Wynik netto z

Strata netto za III kw. 2011r. wyniosła -328,6 mln zł.

działalności kontynuowanej w okresie 9 miesięcy zakończonych 30 września 2011 roku wyniósł 560,4 mln zł, tj. o 130,5 mln zł więcej niż w analogicznym okresie 2010 roku.

Tab.14: Wynik netto Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A.

		3Q2011	2Q2011	3Q2010
Wynik przed opodatkowaniem	<i>mln zł</i>	-432,5	301,2	1 298,7
Wynik netto z działalności kontynuowanej	<i>mln zł</i>	-328,6	253,5	1 051,4
Wynik netto akcjonariuszy Jednostki Dominującej	<i>mln zł</i>	-328,6	253,4	1 051,0

Wpływ na zróżnicowanie poziomu wyniku netto w prezentowanych okresach miały salda na działalności finansowej w Grupie Kapitałowej Grupy LOTOS S.A. W III kwartale 2011 roku saldo przychodów i kosztów finansowych było ujemne i wyniosło -525,1 mln zł, w II kwartale 2011 roku wyniosło -19,9 mln zł a w III kwartale 2010 roku osiągnęło wysoki dodatni poziom 966,4 mln zł. Osłabienie złotówki w III kwartale 2011 roku spowodowało przeszacowanie zadłużenia denominowanego w walutach obcych. Wpływ różnic kursowych z przeszacowania kredytów i pożyczek w III kwartale 2011 roku wyniósł -363,4 mln zł i dotyczył przede wszystkim kredytów w Jednostce Dominującej.

Grupa LOTOS S.A. od 1 stycznia 2011 roku wdrożyła zasady rachunkowości zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych w odniesieniu do kredytów walutowych przeznaczonych na finansowanie Programu 10+ wyznaczonych na instrument zabezpieczający dla przyszłych transakcji sprzedaży produktów naftowych denominowanych w USD. W związku z powyższym, w okresie od 1 stycznia do 30 września 2011 roku wartość ujemnych różnic kursowych odniesionych na kapitał rezerwy z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych wyniosła -337,0 mln zł. W okresie III kwartału 2011 roku wartość ujemnych różnic kursowych pomniejszająca kapitał rezerwy z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych wyniosła -585,9 mln zł.

Saldo wyceny i rozliczenia transakcji zabezpieczających ryzyko rynkowe w analizowanym okresie w Grupie Kapitałowej Grupy LOTOS S.A. było ujemne i wyniosło -130,8 mln zł.

Łączna nadwyżka ujemnego rozliczenia i wyceny instrumentów pochodnych w III kwartale 2011 roku z tytułu transakcji forward zabezpieczających poziom kursów walutowych i kontraktów futures zabezpieczających ceny uprawnień do emisji CO₂ wyniosła -77,6 mln zł. Ujemne saldo rozliczenia i wyceny transakcji zabezpieczających poziom stopy procentowej wyniosło -57,2 mln zł. Efekt rozliczenia i wyceny transakcji zabezpieczających poziom cen produktów naftowych w III kwartale 2011 roku wyniósł 4,0 mln zł.

Tab.15: Wykaz transakcji zabezpieczających poziom cen produktów naftowych na 30 września 2011 roku

Okres	Produkt/Surowiec	Lekki olej opałowy	Ciężki olej opałowy
		Gasoil .1 Cargoes CIF NWE / ARA	3.5 PCT Barges FOB Rotterdam
IV kw. 2011	Wolumen (mt)	-4 880	22 180
	Przedział ceny (USD/mt)	715,00 - 796,25	473,00 - 517,75

Saldo z działalności finansowej w III kw. 2011r. było ujemne i wyniosło - 525,1 mln zł.

Tab.16: Wykaz transakcji terminowych zabezpieczających poziom kursów walutowych na 30 września 2011 roku

Para walut	Instrument	Wolumen	Waluta	Przedział kursu
Kurs EUR/USD	Forward	157 400 000	EUR	1,31293 - 1,44393
Kursy EUR/PLN	Forward	38 000 000	EUR	3,9748 - 4,2133
Kursy USD/PLN	Forward	-110 500 000	USD	2,7435 - 3,3398

Tab.17: Wykaz transakcji terminowych zabezpieczających poziom stopy procentowej na 30 września 2011 roku

Instrument	Data początkowa	Data końcowa	Nominał	Waluta	Przedział stopy procentowej	Stopa referencyjna
IRS	od 15.10.2008 do 15.07.2011	od 15.01.2013 do 15.01.2018	500 000 000	USD	3,33% - 4,22%	LIBOR 6M

6 Skonsolidowane sprawozdanie z pozycji finansowej

Tab.18: Skonsolidowane sprawozdanie z pozycji finansowej

		30.09.2011	31.12.2010	zmiana	%
Aktywa	<i>mln zł</i>	20 391,0	17 727,4	2 663,6	15,0%
Aktywa trwałe, w tym:	<i>mln zł</i>	11 490,6	10 872,1	618,5	5,7%
Rzeczowe aktywa trwałe	<i>mln zł</i>	9 017,5	6 173,8	2 843,7	46,1%
Środki trwałe w budowie	<i>mln zł</i>	1 655,0	4 213,7	-2 558,7	-60,7%
Aktywa obrotowe, w tym:	<i>mln zł</i>	8 782,2	6 847,4	1 934,8	28,3%
Zapasy	<i>mln zł</i>	5 766,2	4 506,8	1 259,4	27,9%
Należności z tytułu dostaw i inne	<i>mln zł</i>	2 322,6	1 821,9	500,7	27,5%
Krótkoterminowe aktywa finansowe	<i>mln zł</i>	136,9	55,9	81,0	144,9%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	<i>mln zł</i>	390,1	382,6	7,5	2,0%
Aktywa dostępne do sprzedaży	<i>mln zł</i>	118,2	7,9	110,3	1396,2%
Pasywa	<i>mln zł</i>	20 391,0	17 727,4	2 663,6	15,0%
Kapitał własny	<i>mln zł</i>	7 829,9	7 513,5	316,4	4,2%
Zobowiązania długoterminowe	<i>mln zł</i>	7 078,1	5 039,1	2 039,0	40,5%
Zobowiązania krótkoterminowe	<i>mln zł</i>	5 431,6	5 174,6	257,0	5,0%
Zobow. związ. z aktywami dost.do sprzed.	<i>mln zł</i>	51,4	0,2	51,2	25600,0%

Na dzień 30 września 2011 roku suma bilansowa Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A. wyniosła 20.391,0 mln zł, co oznacza wzrost w ciągu 9 miesięcy 2011 roku o 2.663,6 mln zł. Stan aktywów trwałych powiększył się o 618,5 mln zł, głównie na skutek rozpoznania wartości niematerialnych w kwocie 291,8 mln zł, reprezentujących koncesje przyznane spółce AB Geonafta oraz spółkom wchodzącym w skład jej grupy kapitałowej: UAB Genciu Nafta, UAB Minijos Nafta oraz UAB Manifoldas, z których wynika prawo do eksploatacji złóż na terenie Republiki Litwy oraz na skutek wzrostu o 285,0 mln zł stanu rzeczowych aktywów

trwałych, łącznie ze środkami trwałymi w budowie związanych głównie z nakładami w segmencie wydobywczym

Poziom zapasów na 30 września 2011 roku wyniósł 5.766,2 mln zł i wzrósł w okresie 3 kwartałów 2011 roku o 1.259,4 mln zł, głównie w związku ze wzrostem masy zapasów obowiązkowych oraz w związku ze wzrostem cen ropy i produktów naftowych na koniec III kwartału 2011 roku w porównaniu z cenami z końca 2010 roku. Wzrost cen produktów spowodował również wzrost o 500,7 mln zł poziomu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności. Stan aktywów obrotowych wyniósł na koniec września 2011 roku 8.782,2 mln zł, tj. wzrósł o 1.934,8 mln zł w porównaniu ze stanem na koniec 2010 roku.

Stan kapitałów własnych na dzień 30 września 2011 roku wyniósł 7.829,9 mln zł, tj. zwiększył się w okresie 9 miesięcy 2011 roku o 316,4 mln zł, na skutek przede wszystkim wzrostu poziomu zysków zatrzymanych o 565,3 mln zł oraz odniesionych na kapitał rezerwy ujemnych różnic kursowych z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych skorygowanych o efekt podatkowy w kwocie 273,0 mln zł.

Stan zobowiązań długoterminowych w okresie 9 miesięcy 2011 roku wzrósł o 2.039,0 mln zł, na skutek przede wszystkim wzrostu o 1.908,3 mln zł stanu oprocentowanych kredytów i pożyczek długoterminowych. W III kwartale 2011 roku nastąpiło przesunięcie zadłużenia krótkoterminowego na finansowanie zapasów do zadłużenia długoterminowego w związku z podpisaną w sierpniu 2011 roku umową przedłużającą o 12 miesięcy okres kredytowania zapasów.

Stan zobowiązań krótkoterminowych na koniec września 2011 roku osiągnął poziom 5.431,6 mln zł i wzrósł w 2011 roku o 257,0 mln zł, przede wszystkim na skutek wzrostu o 1.093,0 mln zł zobowiązań z tytułu dostaw i usług, rozliczeń międzyokresowych biernych oraz pozostałych zobowiązań spowodowanego głównie wyższą o 27,7% wartością zakupionej we wrześniu 2011 roku ropy w porównaniu do ropy zakupionej w grudniu 2010 roku. Równocześnie nastąpił spadek poziomu kredytów i pożyczek krótkoterminowych o 924,8 mln zł, przede wszystkim na skutek umowy przedłużającej okres kredytowania zapasów.

Dług finansowy Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A. na 30 września 2011 roku osiągnął poziom 7.310,3 mln zł, tj. o 983,5 mln zł wyższy od stanu na koniec 2010 roku głównie na skutek zmiany kursu USD/PLN. Wskaźnik relacji długu finansowego skorygowanego o wolną gotówkę do kapitału własnego wyniósł 88,4%, tj. o 9,3 punktów procentowych więcej niż na 31 grudnia 2010 roku.

Dług finansowy na koniec 3 kw. 2011r. wyniósł 7.310,3 mln zł.

7 Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Tab.19: Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

		3Q2011	2Q2011	3Q2010
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	<i>mln zł</i>	473,8	-588,1	357,5
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	<i>mln zł</i>	-188,9	-175,8	-275,2
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	<i>mln zł</i>	-29,2	4,2	213,1
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	<i>mln zł</i>	279,0	-760,5	288,6
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	<i>mln zł</i>	-266,3	494,2	-81,5
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	<i>mln zł</i>	12,7	-266,3	207,1

Stan środków pieniężnych na koniec III kwartału 2011 roku w Grupie Kapitałowej Grupy LOTOS S.A. uwzględniający zadłużenie w rachunkach bieżących wyniósł 12,7 mln zł i był niższy o 194,4 mln zł od stanu na koniec III kwartału 2010 roku ale wyższy o 279,0 mln zł od stanu na koniec II kwartału 2011 roku.

Dodatknie saldo przepływów środków pieniężnych z działalności operacyjnej w III kwartale 2011 roku wynoszące 473,8 mln zł związane jest głównie ze zwiększeniem o 766,3 mln zł stanu zobowiązań krótkoterminowych z wyjątkiem kredytów i pożyczek. Ujemne saldo przepływów środków pieniężnych w poprzednim kwartale wynoszące -588,1 mln zł było głównie skutkiem wzrostu zapasów obowiązkowych.

Wyższe o 86,3 mln zł ujemne saldo przepływów środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej w analizowanym okresie niż w okresie porównywalnym jest efektem przede wszystkim niższych wydatków związanych z zakupem środków trwałych i wartości niematerialnych.

Ujemne saldo przepływów środków pieniężnych z działalności finansowej w III kwartale 2011 roku wynosi -29,2 mln zł. Uwzględnia ono wydatki z tytułu spłaty kredytów i pożyczek wraz z zapłaconymi odsetkami skorygowane o wpływy z tytułu ich zaciągnięcia w kwocie -155,2 mln zł i powiększone jest o saldo związane z emisją i wykupem obligacji w kwocie 99,0 mln zł oraz dodatnie rozliczenie instrumentów finansowych na poziomie 29,1 mln zł.

Przepływy z działalności operacyjnej w III kw. 2011r. wyniosły 473,8 mln zł.